

A Fővárosi Ítéltábla dr. Buczkó Péter ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, ...jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2013. szeptember 4. napján meghozott, 25.P.23.596/2013/6. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperes részéről 10. és Pf.3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és az elsőfokú bíróság által elrendelt helyreigazítás szövegéből a második bekezdést mellőzni rendeli, e körben a keresetet elutasítja.

Ezt meghaladóan a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alpereseknek 15.000 (Tizenötezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű alperes által szerkesztett lapot kiadó, illetve a II. rendű alperes által szerkesztett honlapot működtető ...-t (címe), hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 28.000 (Huszonnyolcezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket, a további le nem rótt 56.000 (Ötvenhatezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ... című napilapban, a ...-i számában „...” címmel megjelent cikkével azonos helyen és betűszedéssel, valamint a II. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ... internetes felületen a ...-én „...” címmel megjelent cikkével azonos elérhetőséggel a jogerőre emelkedést követő 8 napon belül jelentesse meg az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás: A ...-én „...” címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy az ... minisztere május végén arról beszélt, hogy már 5 hónapja működik a minisztériumában egy szegregációellenes kerekasztal. Ezzel szemben a valóság az, hogy ... minisztere azt mondta, hogy létrehoztak egy új kerekasztalt civil szervezetek részvételével az iskolai szegregáció

ellen, de annak ellenére, hogy az iskolák 5 hónapja vannak állami fenntartásban, készek kezelni az ezzel kialakult új helyzetet.

Azon állításunkkal, miszerint az új városvezetés ... miniszter aktív közreműködésével újra szegregálja a telepi roma gyerekeket, azt a hamis látszatot keltettük, hogy az ...nak vezetője egy szegregált iskola újraindításának elkötelezett támogatója lenne."

Kötelezte az alperesi kiadót, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 forint perköltséget.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 36.000 forint illeték viseléséről úgy határozott, hogy abból 12.000 forintot a felperes, míg 24.000 forintot az alperesi kiadó köteles megfizetni a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését, a Szabadság és Felelősség fejezetének 1. cikk (1), (2) bekezdéseit, IX. cikk (1)-(3) bekezdéseit, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 10. §-át, 4. § (3) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 79. § (1) bekezdését, 85. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 14. számú állásfoglalásait, az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB és 36/1994. (VI. 24.) AB határozatait.

Elsősorban azt állapította meg, hogy az alperes a kerekasztal megalakulásával kapcsolatos közlés tekintetében valótlan tényt közölt. Kifejtette, hogy a szerző a kellő gondosság mellett a 2013. május 27. napi angol nyelvű közlésből nem juthatott arra a következtetésre, hogy 5 hónapja működik a szegregációellenes kerekasztal, még akkor sem, ha a miniszter esetleg rossz angolsággal fejezte ki magát. Ez nem minősül lényegtelen ténybeli tévedésnek, mivel a cikk eleje a kerekasztalról szól, ezért annak megalakulása sem lehet közömbös. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság ebben a körben a helyreigazítást elrendelte.

A szegregációval kapcsolatos közlés tekintetében arra következtetett, hogy a rendelkezésre álló cikkekből és közleményekből, és még a hivatkozott tanúként való kihallgatása alapján sem lehetett azt a következtetést levonni, hogy ... miniszter szegregáció párti lenne. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a kifogásolt közlés hamis színben tüntette fel a felperest, mintha szegregáció párti álláspontot képviselne, ezért ebben a tekintetben is elrendelte a helyreigazítást. Kifejtette, hogy a szegregáció és a felzárkóztatás fogalmak jelentésének összevetésében nem feladata állást foglalni, mivel az aktuálpolitikai témákban kifejtett álláspontok, kritikák nem képezhetik sajtó-helyreigazítás tárgyát.

Ezzel a felperes olyan értékítéletet sérelmezett, amely az újságíró személyes véleményének minősül, ezért emiatt sajtó-helyreigazítást nem rendelt el.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását.

Elsősorban arra utalt, hogy a sajtó-helyreigazítás a személyiségi jogvédelem eszköze, ezért a sajtó-helyreigazítási eljárásra is vonatkozik a személyes jogérvényesítés követelménye. Álláspontja szerint a kifogás tárgyává tett

közlések tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy azok nem a felperesi szervezetre, hanem kifejezetten ...ra vonatkoznak. Az általa elmondottakról, álláspontjáról, személyes magatartásáról tartalmaznak közléseket, nem pedig az általa vezetett szervezetről. Kifejtette, hogy a megfelelő igényérvényesítéshez a felperesi részről személyes és közvetlen érintettségnek kell fennállnia. Az a körülmény, hogy a minisztériumot ... vezeti, nem teremti meg a közvetlen és személyes érintettséget a minisztérium mint felperes számára olyan közlésekkel szemben, amelyeket ... miniszterként tett. Téves az ítéletnek azon kitétele, hogy a miniszteri minőségben előadottak egyben a minisztérium aktuálpolitikai álláspontjának is minősülnek, mivel a két személy nem azonosítható egymással. Kizárólag személyesen ... rendelkezik a kifogásolt közlések vonatkozásában személyes és közvetlen érintettséggel, ennek alapján pedig a keresetösségi joggal.

A kifejtettektől függetlenül is megalapozatlanul kötelezte az elsőfokú bíróság az alpereseket helyreigazításra a szegregációellenes kerekasztalra vonatkozó közlés miatt. Elismerte, hogy e tárgyban elmondottakat a lap az időpont tekintetében tévesen idézte fel, de ez olyan körülmény, amely a felperes megítélése szempontjából lényegtelen és közömbös. A kerekasztalnak még a formális megalakulási időpontja sem állapítható meg egyértelműen, figyelemmel az ellentmondó nyilatkozatokra, az azonban mindenképpen megállapítható, hogy működése korábban kezdődött meg mint az arról szóló hivatalos közleményben szereplő időpont. A megalakulás időpontjára vonatkozó téves közlés sem az egyébként keresetösségi joggal nem rendelkező felperes, sem ... tekintetében nem minősül lényegesnek, ezért helyreigazítás alapját nem teremti meg.

A ... közreműködése a ... telepí roma gyerekek szegregációjában közléssel kapcsolatos helyreigazítás elrendelése során az elsőfokú bíróság ellentmondó indokolást adott. Ha ezt a közlést nem ténynek, hanem véleménynyilvánításnak minősíti a szegregáció tekintetében, úgy ezt a tevékenységet támogató bármilyen magatartás is értékítéletet kifejező vélemény. A miniszter tettekkel is kiállt a ... iskola mellett, és ez a magatartás a véleményalkotás szintjén a szegregációban való közreműködéssel leírható. ... politikai álláspontja miatt elrendelt helyreigazítás olyan cikkbeli közlésre vonatkozott, amely értékítélet, egy politikai közszereplő magatartásának, vélekedésének értékelő leírása, tehát véleményt fejez ki, a sajtó-helyreigazítás pedig véleményt kifejező közlés miatt nem rendelhető el.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint az alperesek megalapozatlanul hivatkoztak a felperesi keresetösség hiányára. A sérelmezett közlés, illetőleg a cikk alcíme is egyértelműen a minisztériumról beszél, mint ahol már 5 hónapja működik szegregációellenes kerekasztal. A további közlések, ha nem is használják a minisztérium szót, azonban egyértelműen a felperes személyére utalnak, illetőleg vonatkoznak, így közvetett módon utalnak a felperesre és a minisztérium a sajtóközlemény tartalmából egyértelműen felismerhető. ... egyedül bizonyosan nem tud szegregációellenes kerekasztalt létrehozni és működtetni, ezért a kerekasztal megalakításával kapcsolatos közlés egyértelműen a felperesre vonatkozik. Ezen túlmenően ... a minisztérium nélkül aktívan abban sem tudna közreműködni, hogy a cikk szerint szegregálják a telepí roma gyerekeket. Megítélése szerint a cikk a minisztérium aktuálpolitikai kritikája kapcsán született, nem közvetlenül és személyesen ...-nal, mint magánszeméllyel foglalkozott.

A kerekasztal megalakulásával kapcsolatos közlés tekintetében előadta, hogy a miniszter nem azt mondta, hogy 5 hónapja működik szegregációellenes kerekasztal, hanem azt, hogy létrehozta egy új kerekasztalt a civil szervezetek részvételével az iskolai szegregáció ellen. Az alperesi oldal maga is elismerte a cikk tévedését, ezért az 5 hónappal kapcsolatos mondat helytelen fordítása miatt történhetett a téves közlés, nem pedig a fellebbezésben kifejtett formális, illetőleg informális működés miatt.

A kerekasztal megalakulása nem minősülhet közömbös és lényegtelen ténynek, mivel a cikk ebből a valótlan tényből kiindulva von le negatív következtetést a minisztériummal és a miniszterrel kapcsolatban.

Helyes volt a sajtó-helyreigazítás elrendelése azon közlés tekintetében, amely alkalmas hamis színben feltüntetni a felperest, miszerint szegregáció-párti álláspontot képvisel. Az alperes által rendelkezésre bocsátott nyilatkozatokból sem lehet levonni azt a következtetést, hogy ... szegregáció-párti lenne, vagy aktívan közreműködne a szegregációban. Ezzel szemben számos fórumon és nyilvános szereplése alkalmával kijelentette, hogy a szegregációt fel kell számolni.

A fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint, csak a fellebbezéssel érintett részben bírálhatta felül az elsőfokú bíróság határozatát.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével csak részben értett egyet, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta.

A jogvita elbírálása szempontjából irányadó Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A cikk leadje egyértelműen fogalmaz, amikor a szegregációellenes kerekasztal működésével kapcsolatosan arról ad tájékoztatást, hogy az a felperesi minisztériumban zajlik. Másrészt egy oktatási egyeztető fórum nyilvánvalóan a minisztérium részvételével működik, melynek álláspontját a képviselője jeleníti meg. A közlés tehát nem kizárólag a minisztériumot vezető ... miniszter személyére vonatkozik, hanem az érinti a felperes, mint központi közigazgatási szerv tevékenységét is.

Nem fogadta el a másodfokú bíróság az alperes azon hivatkozását, hogy a cikkel érintett szegregációellenes kerekasztal létrehozásának és működésének ideje lényegtelen ténynek minősül a felperes megítélése szempontjából. A cikk lényegi mondanivalója az, hogy a miniszter tevékenysége éppen a szegregáció megvalósulását segíti elő, és ezt a gondolatot azzal vezeti fel a lap, hogy a kerekasztal kezdeményezése éppen azért érdekes, mert ezzel ellentétben áll a miniszter tevékenysége. A cikk teljes összefüggése alapján ezért nem lényegtelen körülmény az, hogy a kerekasztal kezdeményezése mikor történt. A felperest érintő, nem lényegtelen és valótlan közlés alapján az elsőfokú bíróság helyesen kötelezte az alpereseket helyreigazítás közzétételére.

A szegregációval kapcsolatos döntés tekintetében a másodfokú bíróság osztotta az alperesi fellebbezésben foglaltakat. A cikk kifejezetten a miniszter tetteihez, tevékenységéhez, elgondolásához kötötte a szegregáció megvalósulását. A miniszter mint természetes személy és a felperesi jogi személy egymástól elkülönülnek, és kizárólag a természetes személy irányító, vezető tevékenysége alapján a közlés közvetlenül nem vonatkoztatható a felperesi szervezetre, ezért ebben a tekintetben, a keresetindítási jogosultság hiánya miatt a másodfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Az alperesek fellebbezése részben eredményre vezetett, ezért a felperes köteles viselni az alperesek első- és másodfokú perkoltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján. Az első- és másodfokú költség az alperesi jogi képviselőt a Pp. 67. § (2) bekezdése, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése alapján megillető jogtanácsosi munkadíj.

Köteles továbbá viselni, az I. és II. rendű alperesi lapot kiadó, illetőleg működtető ... Zrt. a részbeni kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (Rendelet) 13. § (2) bekezdése alapján, míg a fennmaradó le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a Rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. március 27.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő